

Pielikumā — izdevums «Iekļaujies, strādā»

Kopsolī

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS IZDEVUMS

Iznāk no 1954.gada

2007. gada februāris Nr. 3/4 (926/927)

www.lns.lv

Cena 30 santīmi

LNS Domes sēdē

Remontēs īpašumus, pārdos mājas, pirks zemi

Ilze Kopmane, teksts un foto
Balti sniegots ceļš LNS Domes locekļus no dažādām Latvijas malām šoreiz saveda kopā izbraukuma sēdē maza- jā Pļaviņu biedrībā. Tāda veida sēdē — ārpus Rīgas — notika pirmoreiz LNS vēsturē.

Kāpēc tieši Pļaviņās?

Tāpēc, ka dienaskārtībā bija konkrēti jautājumi saistībā ar diviem LNS īpašumiem tieši šajā reģionā. Domniekiem bija iespēja uz vietas iepazīties ar nesen izremontētām kluba telpām (ES finansējums!), kā arī novērtēt, kādā stāvoklī atrodas pati māja, kurā atrodas klubs.

Dome lēma: jāpieskir līdzekļi mājas jumta remontam, kas galīgi nolietots, caurs. Tika izšķirts arī otras mājas (Daugavas ielā 75) liktenis — vecā kluba ēka jāpārdod.

Par pārējiem nekustamiem īpašumiem

Domnieki iepazīnās ar 23 LNS īpašumu uzskaites datiem, to pašreizējo stāvokli, vērtību, peļņas apmēriem no to iznomāšanas, kā arī nepieciešamo remontu.

Vajadzību tiem ļoti daudz, jo gandrīz visos objektos kaut kas atjaunojams, nomaināms, mājas jāsilina, jāmaina logi, durvis, kanalizācijas un apkures sistēmas, jāveic kosmētiskais remonts, jāierīko sētas, jāsakārto pagalmi utt.

Vienīgi Valmieras klubā

nekas no minētā nav jādara, jo turieni rūpējas par savu namu un uztur to labā kārtībā. Netiks atjaunotas arī izpostītās telpas Daugavpils kluba ēkā (I stāvā), jo LNS saņēmusi reālu piedāvājumu — kāda firma apmaiņā pret tām uzceļ jaunu kluba ēku citā vietā.

Dome lēma: pārdot 5 Līvānu mājas Smiltēnē, bet pārējās dzīvojamās mājas paturēt īpašumā (Ventspilī, Daugavpilī, Pļaviņās — precīzāk: Aizkraukles rajona Aiviekstes pagasta «Kriškalnos», 1.Maija ielā 7). Nedzīvojamās ēkas nepārdot, bet gādāt par to brīvo platību maksimālu iznomāšanu uz devīgiem noteikumiem.

Dome noraidīja priekšlikumu paaugstināt trīs maksu izīrētajos dzīvokļos, kā arī ierosinājumu dažus īpašumus atdāvināt to nomniekiem.

Par LNS 2007.gada budžetu

Negaidīti izraisījās debātes par ziedojumiem — vai tie būtu jāparedz kā budžeta sastāvda-

ļa? Pēc ilgstošas domu apmaiņas vairākums lēma, ka ziedojumus vispār nav iespējams paredzēt, tātad arī nevar iekļaut budžetā, jo tā ir cilvēku brīvās gribas izpausme.

Ko darīt, ja ziedojums tomēr saņemts?

Dome vienojās par šādu formulējumu: ziedojumu var izlietot norādītiem mērķiem; ja mērķis nav norādīts — ziedojumus drīkst izlietot tikai ar LNS Domes lēmumu.

LNS budžets tika apstiprināts vairāk nekā 550 tūkst. Ls apmērā ieņēmumu un izdevumu daļā. Lielākās izdevumu pozīcijas: remontam un saimnieciskajai darbībai — 59,9 tūkst. Ls; projektu realizācijai — 27,3 tūkst. Ls; Komunikācijas centram — 40,6 tūkst. Ls; KC «Rītausma» — 33,2 tūkst. Ls u.c.

Jaunums! Paredzēta nauda arī zemesgabala piršanai Liepājā, lai uz tā uzceltu kluba ēku.

Pārējie jautājumi

Dome atstāja bez izmaiņām biedru naudas apmēru 2007. gadam (3Ls), kā arī pārējos nosacījumus.

Domnieki atzinīgi novērtēja aizsākto iniciatīvu un arī turpmāk rīkot izbraukuma sēdes arī citās biedrībās.

Šajā numurā

Lasiet, ko sprieda un izlēma LNS Domes locekļi izbraukuma sēdē Pļaviņās.

Jūsu rīcībā būs dažādas ziņas par notikumiem biedrībās, skolās un -citur. Iepazīšanās. Sēru vēstis.

Atjaunosiet zināšanas par LNS Goda biedriem un iepazīsiet vienu no viņiem — dzīves gājumā, darba devumā.

Latvietes darba ceļš — dzimtenē un svešumā. Kāpēc viņa Latvijai zudusi?

Drāmas ansamblim — 60. Tikšanās sirsnība silda sirdis talantīgiem cilvēkiem KC „Rītausma”.

Kā vienmēr — sveicam jubilejās!

Redakcija atvainojas

...visiem lasītājiem par laikraksta numuru aizkavēšanos, kas notiek tehnisku iemeslu pēc — streiko 13 gadus vecā dator tehnika.

Lūdzam Jūsu izpratni un pacietību, līdz nodrošināsim citas iespējas avīzes savlaicīgai tehniskai sagatavošanai.

Šī māja Pļaviņās šogad tiks pie jauna jumta un...

...un tai būs arī jauni skursteņi.

Īsziņas

Dosies uz PNF kongresu Spānijā

Uz Pasaules nedzirdīgo federācijas Ģenerālo asambleju un kongresu kā oficiālie pārstāvji deleģēti LNS viceprezidenti Maruta Piterniece un Edgars Vorslovs.

«KS» jau informēja, ka PNF kongress notiks 2007.gada 3.—22.jūlijā Spānijas galvaspilsētā Madridē.

2007.gada janvārī, februārī un martā notiek LNS biedru grupu sapulces, bet aprīlī un maijā biedrību konferences un kopsapulces.

Ticība, Cerība, Milestība...

— šie vārdi itin labi pazīstami, it īpaši gaidot Ziemassvētkus. Taču vai mēs ikdienā, tos izrunājot, sev to vēloties un citiem novēlot, iedziļināties šo vārdu jēgā?

Kādā gada nogalē piebiedrojos psihologa Aivja Kārklīņa nodarbību apmeklētāju pulciņam KC «Rītausma» un aizrāvšos šo minēto jēdzienu analizē.

Nācās padomāt par to, cik dzīvē prasām no citiem un cik tiem atdodam pretī, lai paši un citi justos laimīgi. Kā rodas un kādus ceļus staigā milestība? Kāda atšķirība ir starp cerību un ticību? Kā jebkurā, arī sāpīgā, grūtā situācijā saglabāt nezūdošas cieņpilnas attiecības?

Daudz šajā vakarā pārdomāja un pārsprieda ar pasniedzēju pēdējās nodarbības apmeklētāji šajā grupā. Bet KC «Rītausma» direktore M.Piterniece solīja, ka iespējams līdzīgs pasākums turpināsies. Pasākuma apmeklētājas E.Zariņa, T.Urboniene, V.Meija, B.Lasmane u.c. apliecināja, ka nodarbībās guvušas daudz vērtīgu atziņu par to, kā veidot saskarsmi ģimenē, darbā, sabiedrībā. Bet vēl jau ir daudz neatbildētu jautājumu, uz kuriem katram no mums jāmeklē sava atbilde... Uz tikšanos!

Interesanti strādāt

Divreiz nedēļā pagājušoruden jauniešu kājas ņirbēja

KC «Rītausma» skatuvē. Deju grupa Danas Kalpiņas vadībā atkal gatavojās nozīmīgiem izgājieniem publikas priekšā.

Atcerieties, mūsējie dejoja Anglijas karalienei arēnā «Rīga! Un viņiem tika arī gods — dejojot NATO samita dalībniekiem novembra nogalē. Tas notika Līvu laukumā un Rātsnama priekšā teatrāla uzveduma veidā kopā ar Ziemeļvalstu ģimnāzijas deju un teātra studiju DēKa.

Visu decembri nedzirdīgo jauniešu grupa «Rītausma» šajos laukumos priecēja arī daudzus gadatirgu apmeklētājus. Tas notika trīs reizes nedēļā, un Rātslaukumā deju soli izbira Danas mazo bērnu grupiņa.

Deju grupas vadītāja Dana Kalpiņa: «Ir ļoti interesanti strādāt ar šo nedzirdīgo grupu, salīdzināt ar dzirdīgajiem dejojotājiem un meklēt paņēmienus optimālu rezultātu sasniegšanai. Jāteic, galvenā atšķirība ir nedzirdīgo dejojotāju izteiktā emocionalitāte, jo izteiksmīgas kustības un mimika šajā gadījumā kompensē neizteiktos vārdus. Mēs mazāk runājam, bet vairāk dejojām...»

Pašlaik jauniešu deju grupā ir 15 dejojotāju — pamatā no Rīgas skolas, 51. vidusskolas u.c. Rīgas skolā Dana vada nodarbības mazajiem topošajiem dejojotājiem. Novēlēsim visiem raitu deju soli arī šajā gadā!

«Klusuma labie darbi»

Fonda «Klusums» prezidents Guntars Beisons informē: «Mūsu darbs pašlaik visvairāk

saistīts ar palīdzību 218. bērnu nodarzarām. Tur regulāri organizējam sporta spēles «Būsim stipri». Gādājām pārsteiguma dāvanas izlaidumos, Lieldienās, Nedzirdīgo dienā, Ziemassvētkos u.c. gadījumos gan bērniem, gan pieaugušajiem. Pēc iespējas sadarbojamies arī ar KC «Rītausma».

Katru gadu novembrī rīkojam Latvijas nedzirdīgo boulinga sacensības fonda «Klusums» Lielās balvas izcīnā. Tajās piedalās apmēram 30—40 spēlētāju no visas Latvijas. Sadarbosimies arī šogad.»

Tulkiem būs augtākā izglītība

Jūrmalas RRC koledža šogad sāka mācīties pirmā zīmju valodas tulku grupa un nu jau veiksmīgi nokārtota pirmā sesija. Tāda grupa no komplektēta pirmoreiz Latvijas vēsturē. Nedzirdīgo kopienas attīstības perspektīvā šim notikumam ir ārkārtīga nozīme, jo līdz šim krasi izjūtams kvalificētu tulku trūkums gan darbam Komunikācijas centrā Rīgā un reģionos, gan TV, dažādu iestāžu izsaukumos, augstskolu studentu vajadzībām u.c.

Svētku mirklis aizvadītā gada nogalē

Pārsla Bebre

Valmieras kultūras namā visus rajona bērnus ar īpašām vajadzībām ļoti viesmīlīgi sagaidīja lapsēns Rūdis.

Svētku koncertu sniedza Valmieras bērnu nodarza «Bitīte» mazuļi, Vaidavas palīginternātpamatskolas un Dauguļu speciālās skolas audzēkņi. Protams, īpašs priekšnesums bija Valmieras un Rīgas skolas bērnu šā gada veiksmīgais muzikālais uzvedums.

Svētku dalībnieki pēc tam cienājās ar Lauvas kluba «Valmiera» dāvatājiem gardumiem. Interesenti varēja iepirkties mazā tirdziņā, kurā bija tikai roku darinājumi.

Šī pēcpusdiena bija patīkams mirklis, košs zibsnis pie ikdienas pelēkajām debesīm arī mūsu — Valmieras vājdzirdīgo bērnu skolas audzēkņiem.

Iepazīsimies?

Vēlos iepazīties ar nopietnu vīrieti (26 — 35 gadi) nopietnām attiecībām. Man 26, dzīvoju Rīgā. Gaidīšu vēstulīti un mobīlā telefona sms numuru. Vēlams foto.

Adrese: Lana, Elvīras iela 19, Rīga, LV-1083

□ □ □

Labprāt iepazītos ar sievieti (25 — 35g. un vairāk) draudzīgos nolūkos tālāku attiecību veidošanai. Milu bērnus. Patīk mežs, daba, dzīvnieki.

Priecāšos par atbildi. Tel. 28464996. Adrese: Valerianam Voitovam, Rozessalas 12 dz. 8, p/n Mežāres, Jēkabpils rajons, LV-5226

□ □ □

Nedzirdīga sieviete, 36g., 1,64m, nedaudz korpulenta, no Kurzemes, ar plašām interesēm, pēc horoskopa dvīnis. Ir atvase. Vēlas iepazīties ar vīrieti (34 — 46g.) nopietnām attiecībām. Alkohola un tabakas mīļotājus, kā arī ieslodzītos lūdzu neatsaukties.

Vēstuli sūtīt uz šādu adresi: Sandrai «Kopsoli», Elvīras ielā 19 Rīga, LV 1083, SMS — Mob.t. 28855740

Sēru vēstis

↑

Mierā nu uz krūtīm saliek Mūžīgs vakars tavas rokas...

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, aizvadot mūžībā mūsu biedrus:

† SERGEJU OĻŠEVSKI

1949.30.IV — 2006.29.XII,

† IRMU DARGELI

1923.23.V — 2007.13.I,

† VALENTĪNU IVANOVU

1924.24.II — 2006.26.XII.

Rīgas biedrība

↑

Visskaistākā dzīve var pārtrūkt, Negaidot rieta, neprasot sirdij. Cik sāpju tā aizņējot atstāj...

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Helēnai Māliņai un Valentīnai Staškēvicai, no JĀŅA MĀLIŅA uz mūžu atvadoties. Daugavpils biedrība

Pateicība

«KS» pateicas par ziedojumiem D.Darģei O.Krūmiņai, J.Kalsonam.

Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts budžeta finansēts projekts «I = I + I (Integrācija ir informācija plus izglītošana)»

LNS Zelta fonds

Ilze Kopmane

Jebkura pasākuma, notikuma, veikuma pamatā ir Cilvēks. Jebkuras organizācijas – lielas vai mazas, sabiedriskas vai valsts, labdarības vai biznesa pamatā – arī Cilvēks ar savu ideju, domu un darbu.

Mūsu organizācijas vēsturi veidojuši nedzirdīgie ļaudis vairāk nekā 85 gadu garumā. Par viņiem vēstī arhīvu materiāli, senas fotogrāfijas, nodzeltējušu izdevumu lappuses, LNS vēstu-

res muzeja materiāli. Tie vēl pētāmi un apkopjami, un cerams, ka kādreiz taps arī LNS vēsturei veltīta grāmata, tāpat kā mums tagad ir pirmais ieskats atsevišķā jomā – I.Kalniņa apcerējums «Nedzirdīgo kultūra» (2005).

Taču šobrīd mums ir cits nolūks un uzdevums: apkopot ziņas izdevumā par LNS Goda biedriem, tāpēc redakcija lūdz tuvākajā laikā nedzirdīgo sabiedrību sniegt visas iespējamās ziņas (datus, faktus, foto, savas pārdomas) par šiem LNS izcilākajiem ļaudīm, no kuriem diemžēl vairs daudzu nav

Aktivitāte: veikt izcilāko Latvijas nedzirdīgo cilvēku intervēšanu, veidot publikācijas viņu pieredzes izplatīšanai. Izdot materiālu krājumu «Labākie»

mūsu vidū. Lūgums arī pašiem Goda biedriem būt atsaucīgiem un intervētājiem sniegt visas iespējamās ziņas par sevi un laikabiedriem. Grāmata tiks izdota šogad.

Zināšanai: LNS valde Nolikumu par LNS Goda biedra nosaukuma piešķiršanu apstiprināja 1985.gadā, un tad arī šo nosaukumu saņēma pirmie 13 LNS biedri. Goda biedru sarakstā ir 39 biedri (jaunākais papildinājums bijis tikai 2003.gadā).

Blakus — jūsu uzmanībai šis LNS Goda biedru saraksts! ♦

Zināšanai

Nolikums

«Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedrs»

Latvijas Nedzirdīgo savienības GODA BIEDRS nosaukumu piešķir Latvijas Nedzirdīgo savienības biedriem, kuri nostrādājuši savienības sistēmā vai aktīvi piedalījušies savienības sabiedriskajā darbā ne mazāk kā 25 gadus un ir LNS reģionālās biedrības Goda biedri ne mazāk kā 5 gadus.

1. Latvijas Nedzirdīgo savienības GODA BIEDRA nosaukumu piešķir:

1.1. par sevišķi augstiem sasniegumiem savienības materiāli tehniskās bāzes radīšanā un nostiprināšanā;

1.2. par sevišķiem nopelniem dzirdes invalīdu vispusīgas apkalpošanas uzlabošanā;

1.3. par ilggadīgiem un sevišķi izcilām sasniegumiem mākslinieciskajā pašdarbībā, sportā un citās savienības sabiedriskās dzīves jomās.

2. Nosaukums «Latvijas Nedzirdīgo savienības GODA BIEDRS» ir savienības augstākais apbalvojums, un to piešķir ar savienības Domes lēmumu pēc reģionālās biedrības valdes ierosinājuma un LNS valdes ieteikuma.

3. Priekšlikumu piešķirt nosaukumu «Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedrs» — LNS reģionālajai biedrībai iesniedz biedrības grupas, atsevišķos gadījumos var izvirzīt LNS reģionālās biedrības valde.

Katru priekšlikumu par nosaukuma «Latvijas Nedzirdīgo savienības GODA BIEDRS» piešķiršanu izskata LNS reģionālās biedrības valdes sēdē.

4. LNS reģionālās biedrības valdes sēdes protokola izraksts un noteiktas formas pieteikums (pielikums Nr.1) par nosaukuma «Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedrs» piešķiršanu iesniedzams LNS valdei

5. Apliecinību par Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedra nosaukuma piešķiršanu pasniedz svinīgos apstākļos.

6. Ar Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedra nosaukumu apbalvoto personu uzskaiti veic LNS valde, kā arī attiecīgās biedrības.

7. Ar Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedra nosaukumu apbalvotajiem ir tiesības:

7.1. Pēc uzaicinājuma ar padomdevēja balsstiesībām piedalīties LNS reģionālo biedrību valdes sēdēs, biedrību kopsapulcēs, konferencēs, LNS Domes sēdēs, LNS kongresos un citās LNS rīkotās sanāsmēs;

7.2. Saņemt bezmaksas ielūgumus uz maksas sarīkojumiem, ko organizē LNS struktūrvienības;

7.3. Saņemt bezmaksas dzirdes rehabilitācijas līdzekļus (dzirdes aparātus, speciālus telefona aparātus u.c.).

Apstiprināts ar Latvijas Nedzirdīgo savienības DOMES 1996.gada 21.februāra Lēmumu Nr.6 -2

LNS Goda biedri

Uzņemti 1985.gadā

ĒVALDS ABAKOKS
ARVĪDS CERĒNS
ALEKSANDRS CELMS
ALFRĒDS ČABURS
ELVĪRA ELKSNE
ONA GRIGOROVĪČA
ALBERTS KOKINS
JĀNIS LEIMANIS
JOSIFS LUBGINS
PĀVILS PAVLINS
JEVĢENIJA PORŠA
GEORGS PORŠS
MONIKA RUBLOVSKA

Uzņemti 1986.gadā

MARIJA IVANOVA
ANNA JĀŅKALNE
KATRĪNA KUĻIŠEVSKA
ANTONS STAPKĒVIČS

Uzņemti 1987.gadā

SERGEJS SIGŅEJEVS

Uzņemti 1988.gadā

MILDA CELMA
HERMĪNE PURMALE
ANNA ROZĪTE

Uzņemti 1989.gadā

ĻUBOVA MAKUŽA
JANINA VAIVODE

Uzņemti 1990.gadā

GUNA BRIEDE
EDUARDS GRINBERGS
NIKOLAJS OPSS
ANSIS SMONS
ELEONORA STEPAŅUKA

Uzņemti 1991.gadā

JURIS SMONS

Uzņemti 1992.gadā

ARVĪDS JĀŅKALNS

Uzņemti 1994.gadā

VERONIKA CVETKOVA
VILMA GREGORE
ELEONORA SONDORE

Uzņemti 1995.gadā

GAĻINA ANSPOKA
JĀNIS BARISS
LEONTIJS JEFIMOVS
VIKTORS JOŅINS
DZIDRA SILIŅA

Uzņemti 2003.gadā

MARUTA PITERNIECE

Devums mūža garumā

Grūti būs atrast nedzirdīgu cilvēku, LNS biedru, kurš nepazītu vai kaut ko nezinātu par ANSI SMONU — Rīgas biedrības biedru no 1951.gada, daudzu labu lietu rosinātāju, aizsācēju un darītāju LNS augšupejas un nedzirdīgo ļaužu dzīves uzlabošanas vārdā.

Viņš vadījis Rīgas biedrības klubu, pašu biedrību. Strādājis ražošanā, bijis kopmītnes audzinātājs, fizikultūras instruktors, MRU direktora vietnieks. Ievēlēts par Latvijas Nedzirdīgo biedrības priekšsēdētāja vietnieku, nemainīgi bijis Domes loceklis, darbojies LNS un Rīgas biedrības valdes sastāvā. Un tas nebūt nav viss! Par Anša Smona devumu LNS liecina viss viņa mūža gājums. Ielūkosimies tajā ar viņa paša palīdzību!

☐ **Smona kungs! Kādas ir jūsu atmiņas un pārdomas par savu bērnību?**

Esmu dzimis dzirdīgu vecāku ģimenē Pļaviņās. Bijām trīs brāļi, bez manis — Juris un Pauls. Smonu radurakstus esmu apzinājis līdz savam vectēvam — zirgu pastniekam Rankā (Smiltenes pusē) un vecmāmiņai — gājējai muižas darbos. Bet mans tēvs jaunībā dienēja armijā un bija aculiecinieks revolūcijas notikumiem Pēterburgā. Atgriezies Latvijā, izmācījās par nodokļu inspektoru un šai darbā strādāja Pļaviņās, Daugavpilī.

Trīs gadus saslimu ar šarlaku un zaudēju dzirdi (arī Juris). Tomēr par bērnību man saglabājušās gaišas atmiņas. Vecāki mūs mīlēja, par mums gādāja. Atceros, kā tēvam sēdēju uz ceļiem, un mēs kopīgi lapojām Latvju Dainas, žurnālu «Atpūta» u.c. grāmatas.

Atmiņai no Pļaviņu perioda man palikusi «Baltā grāmata» ar tās autora Jāņa Jaunsudrabiņa — mūsu kaimiņa pašrocīgu ierakstu «Mazajam Ansītim kristībā». Tas bija Ziemassvētkos.

Foto no LNS Goda biedru grāmatas (1990)

☐ **Kā un kur sākās jūsu skolas gaitas?**

Pirmais skolā sāka iet Juris, mans vecākais brālis. Tēvs viņu iekārtoja Laidzānu kurlmēmo skolā. Atceros, viņš ļoti rūpējās ne tikai par Juri, bet arī par citiem bērniem, kas apmeklēja šo skolu, kontaktējās ar skolas vadību.

Bet manas skolas gaitas aizšķērsoja karš, kas sākās 1940.gadā. Mūsu ģimene apsvēra, ka drošāka dzīve būs Zaubē, Cēsu pusē, kur dzīvoja mana vecmāmiņa. Visi pārcēlāmies uz turieni.

Vēl pēc diviem gadiem beidzot sāku mācīties Rīgas nedzirdīgo skolā. Tas bija vācu okupācijas laiks, grūti apstākļi arī šai skolā, kur mācījās daudz bērnu lielā saspīestībā. Tomēr pirmie skolas gadi man palikuši labā atmiņā, it īpaši skolotāji — direktors A.Pārupe, arī A.Vīnupe, E.Alstere, O.Lismane, M.Strausmane. Bija arī jauki klasesbiedri, piemēram, Eleonora Brokāne — Stepaņuka.

☐ **Bet jūs taču esat beidzis Valmieras skolu!**

Jā, pēc dažiem gadiem tēvs nolēma skolu mainīt, un es devos uz Valmieru. Var teikt, ka mani agrās jaunības gadi tur bija svētīgi — pilnā sparā kā līderis darbojos visos iespējamajos virzienos: pionieru vienībā, skolēnu komitejā, fizikolektīvā, sanitārajā kopā, mājturības pulciņā, leļļu teātrī utt. Skolas direktora J.Madarāja vadībā svētdienās devāmies tuvākos un

tālākos tūrisma pārgājienos, iepazīstot Latviju. Bijām draudzīga klase, kurā mācījās M.Caica — Rublovska, L.Dugness, Ņ.Petrova — Bule, R.Zirnīte — Ločmele, A.Kazulis u.c.

Šim laikam esmu pateicīgs par to, ka attīstīju organizatora, sabiedriskā darbinieka spējas visai tālākajai dzīvei: apguvu arī kurpnieka, galdnieka un drēbnieka amatu, kas vēlāk noderēja gan darba gaitās gan sadzīvē.

Vēl viena atziņa: abpusēji svarīga ir cieša sadarbība skolotāju un skolēnu starpā. Tikai uz tās pamata var panākt rezultātu. Šai sakarā atceros kaut vai to, kā skolā cīnījāmies pret smēķēšanu, aizstāvējām fiziski vājākos utt.

☐ **Nu un tālāk — kāds bija darba gaitu sākums?**

Pirmā doma bija par izglītības turpināšanu, taču tam vēl nebija radītas iespējas — vēl perspektīvā bija cīņa par vidējās izglītības iegūšanu nedzirdīgajiem jauniešiem. To nācās atlikt, bet ne aizmirst. Sāku strādāt par biedrības Centrālās valdes kluba vadītāju. Tur arī pirmoreiz tuvāk uzzināju par nedzirdīgo organizāciju: Skolas gadus uz to mūs neorientēja, jo valdīja uzskats — jānorobežojas no pieaugušajiem nedzirdīgajiem.

Ierados tur, pārliecinājos pilnīgi par ko citu. Satiku tur A.Celmu, toreizējo biedrības priekšsēdētāju, atpazinu viņu no kādas tikšanās skolā un no foto avīzēs, kur viņš bija bildēts kā Latvijas čempions trampīnlēkšanā. Viņš mani uzaicināja strādāt par nedzirdīgo kluba direktoru. Tā sākās manas oficiālā un arī sabiedriskā darba gaitas nedzirdīgo biedrībā un savienībā mūža garumā.

☐ **Acīmredzot, tad varējāt sākt realizēt savas ieceres par nedzirdīgo izglītības pilnveidošanu?**

Vispirms savā tiešajā darbā klubā centos dažādot vispārīzglītojošos, kultūras un sporta pasākumus. Man palīdzēja izvērsties pieredze no skolas gadiem. Bet par izglītības iespēju paplašināšanu sāku domāt, kad pārgāju strādāt uz Rīgas mācību un ražošanas uzņēmumu — sākumā par drēbnieku, tad fizikultūras instrukturu.

Tiku ievēlēts par Rīgas biedrības priekšsēdētāju, strādāju par kopmītnes audzinātāju. Tad mani ievēlēja par LNB CV priekšsēdētāja vietnieku, līdz

beidzot kļuva par Rīgas MRU direktora vietnieku audzināšanas un sadzīves jautājumos.

Noorganizēju eksperimentālu biedrības biedru grupu mācībām vakarskolā, kas pēc 2 gadiem sekmīgi beidza 7. klasi, vēl pēc 2 gadiem — 8. klasi. Tas bija grūts zināšanu atjaunošanas un paplašināšanas ceļš, kas veda uz vidējo izglītību, bet ne visi spēja to noiet līdz galam. Tomēr vēl pēc vairākiem gadiem (1967) LNS vadība varēja sveikt pašus pirmos vidusskolas absolventus (*attēlā*).

Pēc tam nedzirdīgajiem jaunajiem cilvēkiem mācīties vakarskolā kļuva gandrīz par normu. Viegli jau nebija pēc nestrādātās dienas doties mācīties, bet cilvēki pamazām saprata zināšanu nozīmi. Kuri to nevēlējās, dabūja ciest: nepieņemumu darbā uzņēmumā. Tā pa pusei brīvprātīgi, pa pusei piespiedu kārtā panācu, ka vakarskolā dažādās klasēs mācījās katru gadu ap 30 — 50 audzēkņu un katru gadu kādi desmit saņēma apliecību par vidējās izglītības iegūšanu.

Man prieks, ka tagad jaunieši bez piespiešanas arvien vairāk paši tiecas mācīties tālāk — vakarskolā, arodskolās, koledžās, augstskolās, saprotot, ka bez zināšanām un labas amatprasmes pamata mūsdienās paliks bez materiālā nodrošinājuma, nevarēs pilnvērtīgi dzīvot, uzturēt sevi un ģimeni.

□ Te minēta tikai daļa no darba, ko esat veicis. Nav iespējams vienā sarunā izziņāt un aprakstīt visu cilvēka mūžu, turklāt tik sabiedriski rosīgu kā jūsējais...

Patiešām visādi laiki un notikumi pierdzēti, pārdzīvotas nosaukumu un struktūru maiņas. Ar gandarījumu atceros laiku, kad biju biedrības fizikultūras instruktors. Nodibinājām jaunas sporta sekcijas, iesaistījām daudz sportotāju. Pats biju vieglatlētikas, slēpošanas un orientēšanās piekritējs.

Vairākus gadus biju Rīgas biedrības priekšsēdētājs. Mums bija laba komanda: M.Rublovska, M.Celms, G.Poršs, J.Porša, E.Steņņuka u.c. Diemžēl šai laikā uz ilgāku laiku lielāko biedrību likvidēja. Esmu piedalījies gandrīz visos biedrības kongresos. Darbojos LNS Domē, Statūtu izstrādes komisijā.

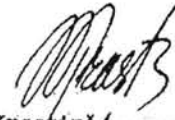
Atmodai sākoties, nodibinājām Latvijas Tautas frontes grupu uzņēmumā, izveidojām LNSF. Patlaban manā pārziņā ir LNS Vēstures muzejs. Joprojām esmu dziļi ieinteresēts zīmju valodas attīstības un kopšanas darbā,

Tas bija grūts ceļš uz zināšanām, kas veda uz vidējo izglītību. Tomēr ne visi spēja to noiet līdz galam...

Pils. A.SMONS, Rīgā, Jāņa sētā Nr.5,
Kurlmēmo biedrības klubā.

Noraksts: V.Isajevan, Rīgā, Jāņa sētā Nr.5.

Latvijas PSR Izglītības ministrija paskaidro, ka ar tās 1954.gada 17.augusta 117.pāvēli (visp.) uzdots Rīgas pilsētas Tautas izglītības nodaļai atvērt 2 kurlmēmo klases pie Rīgas 23.strādnieku jaunatnes vidusskolas, izmantojot šim nolūkam Rīgas kurlmēmo skolas telpas.

/V.Kračinskis/
Latvijas PSR Izglītības ministra
vietnieks.

No kreisās: 1. rindā — J.Bočkāne,
M.Kotāne, M.Jezupenoka,
D.Zvanītāja,
R.Ivanova — Torgovceva;
2. rindā — Ē.Grabežs,
A.Smons.

kur un cik iespējams, dalos zināšanās ar citiem šajā jomā.

□ Kā jūs vērtējat LNS darbību pašreizējā periodā?

Esmu lepnis par mūsu savienības spēju ne tikai pastāvēt, bet arī attīstīties un būt vienai no lielākajām un stiprākajām sabiedriskajām organizācijām Latvijā, kas strādā ar vērīenu. Par to liecina lielu Eiropas Savienības finansēto projektu realizācija ar acimredzamu labumu visai nedzirdīgo kopienai: plaši pasākumi nodarbinātības veicināšanai, informēšanai un izglītošanai dažādos virzienos, rehabilitācijai, nekustamo īpašumu renovācijai utt.

□ Jūsu atziņas, pārdomas, novēlējumi sarunas noslēgumā...

Visu izšķir cilvēki, kas strādā mūsu

organizācijā. Mums, nedzirdīgajiem, pagaidām trūkst savu spējīgu kadru, kas būtu gatavi uzņemties un arī veikt atbildīgos vadītāju uzdevumus. Mums ir atsevišķi piemēri, ko spēj sasniegt nedzirdīgie saviem spēkiem (E.Vorslovs, V.Strazdiņš, I.Immure M.Piterniece u.c.), bet ne visi gatavi strādāt mūsu organizācijā un meklēt savus ceļus dzīvē ārpus tās (A.Osmanis u.c.).

Personības veidojas ārkārtīgi lēni. Tāpēc mēs nedrīkstam atļauties straujus lēcienus un apvērsumus. Būsim apdomīgi, gudri un vienoti savā turpmākajā rīcībā. Cienīsim cilvēkus, kas daudz paveikuši savienības labā, un darīsim arī paši, cik spējam un varam savā vietā un laikā — tā nobeigumā A.Smons.◆

Sarunas par dzīvi

Latvijai zudusi

Ilze Kopmane

Viņa — jauna, skaista un eleganta sieviete — ienāca «Kopsoli» redakcijā, lai palūgtu kādus pagājušā gada numurus, kuros rakstīts par viņai pazīstamām ģimenēm.

Elīna bija Latvijā ieradiesies uz īsu brīdi, lai samīļotu dēlu un pēc tam atkal dotos pelnīt naudu Vācijā. Viņa piekrita atklātai sarunai, neminot īsto vārdu un neļaujot sevi fotografēt. Jūsu uzmanībai — šī saruna par dzīvi gandrīz trīsdesmit gadu garumā.

«Mani viņi negribēja...»

Tā Elīna domā par saviem vecākiem. Piedzimis dzirdīgu vecāku ģimenē, kuri ātri vien — pāris gadus pēc viņas ierašanās pasaulē izšķīrušies un aizgājuši katrs uz savu pusi, meitu «uzdāvinot» vecai, neprecētai radniecei laukos.

Maldas tante jeb Mellīte, kā viņu nodēvēja mazā meitenīte, bija dievticīgs cilvēks un bērnu pieņēma, kā nu mācēja, bet mīlēt — šo māku laikam savā mūžā nebija apguvusi.

Lai meitene būtu apģērbta, paēdusi, sakopta pieklājīgā izskatā — jā, tas bija, nav ko teikt. Bet siltuma pietrūka mazajai sirsniņai, cilvēciskas iejūtības un uzmanības, jo tante nu negādi nespēja saprast, kāpēc bērns tik ilgi neko nerunā, tikai neskaidri «murmulē». Tāpēc nereti dusmojās uz viņu, sauca par spītnieci un muļķīti.

To, ka meitenīte nedzird, tante pirmoreiz uzzināja tad, kad Elīna «saķēra» plaušu karsoni, ziemā iekrītot tuvējā grantsbedrē ar ūdeni un pāris stundu netiekot laukā no tā saviem spēkiem.

Tad viņa nonāca slimnīcā un reizē ar saaukstēšanās diagnozi ārsts izvirzīja arī nežēlīgu versiju — meitene ir nedzirdīga. Tante Mellīte izbijās un nolēma — no meitenes jātiek vaļā, tāpēc pieteica viņu kā bāreni savā ciema padomē. Tā viņa nonāca bērnunamā.

„Man ir gaišas atmiņas par jauno dzīvi...”

Tās Elīnai saglabājušās jo spilgtas, kaut no agrās bērnības viņu šķir vairāki

gadu desmiti. Viņa tika ievietota specializētajā bērnudārzā Rīgā, kur patiešām dzīvoja vairākus gadus, jo nebija jau kur iet. «Tur bija tik silti un gaiši, daudz rotaļlietu un bērni, kuri rādīja kaut ko ar rociņām. Es tur jutos tik labi, ātri iemācījos saprast, ko man saka, un pati sāku veidot zīmes. Mīļas bija arī audzinātājas un auklītes. Viņas mani bieži ņēma uz mājām brīvdienās.»

Mellīti gan vairs nekad Elīna neredzēja, jo viņa drīz vien nomira. Tad meitenei palika septiņi gadi. Vēlāk gan Elīna sameklēja viņas kapu, aptaujājot kaimiņus laukos, — sakopa, sastādīja puķes un košuma krūmus. Toreiz Elīna audžumātei klusi vaicāja: *kur ir mana māte, mans tēvs?* Atbildes nebija.

«Kāpēc vēlos satikt savus vecākus?»

Viņi man patiesībā ir sveši cilvēki, saka Elīna: «Man nav nekādu jūtu pret viņiem — ne naida, ne mīlestības. Bet man gribētos zināt, kāpēc viņi mani pameta un vai vispār kādreiz iedomājās pēc tam par mani.

Vēl — es jūtu, ka man gan jaunībā, gan arī tagad pietrūkst padoma, vecāku sapratnes, atbalsta un svētības, kā tas ir visiem pārējiem, kuriem ir tēvs un māte.»

Savu bērnu saprast spēj tikai vecāki, secina Elīna, turklāt pat viņi nespēj to līdz galam. «Kādu nelielu brīdi no dzīves man bija vēl citi audžuvecāki, kas mani pieņēma ģimenē. Ļoti sapriecājos, visādi centos būt laba meitene.

Bet viņiem apnika tas, ka es neprotu normāli runāt un vislaik plātos ar rokām. Viņi mani bieži pārprata, dusmojās, pārmeta, ka es izliekos neredzam un nedzirdam, ko man saka vai liek izdarīt. Es arī sāku spītēties, ierāvos sevī aizvien vairāk.

«Ūdeņu man pietrūkst visvairāk. Latvijā brīvo laiku vienmēr centos pavadīt pie ezera, upes vai jūras...»

Un mēs visi bijām laimīgi tad, kad biju prom skolā uz ilgāku laiku, paliekot tur arī brīvdienās. Tā tas gāja kādus divus gadus, līdz beidzot pavisam aizbēgu no mājām un arī skolu pametu.

Pati esmu vainīga, bet vienmēr man jādomā: varbūt tā dzīvē daudz kas ar mani nenotiktu, ja man būtu vecāki...»

«Jaunības mīlestība nebija uz mūžu...»

Kādu laiciņu Elīna dzīvoja Rīgā pie draudzenes, bet viņas mamma sāka izrādīt nepatiku jau pēc dažiem mēnešiem. Ar draudzeni bieži gāja kopā pastaigāties pa Brīvības ielu, pa Vecrīgu, ilgi sēdēja parkā un pļāpāja par visu ko, kafejnīcā dzēra tēju, sulu. Nekam citam naudas nebija, saka Elīna.

«Mēs nebijām palaidnes, kā par mums domāja un runāja citi. Man uzradās puisis pēc kāda izbrauciena uz Jūrmalu sauļoties. Laikam bija noskaņots, kā mēs runājam zīmēs. Pienāca un zīmju valodā vaicāja, cik pulkstenis.

Tā iepazīnāties un sākām satikties. Man bija 16 gadu, kad sākām dzīvot kopā. Pēc gada piedzima Robītis, bet mans draugs no prieka piedzērās. Tas bija sākums daudziem pārdzīvojumiem un ciešanām mums visiem trim, kamēr pēc 6 gadiem izšķīrāmies: viņš aizbrauca uz Krieviju, es — atkal uz laukiem pie viņa mātes, lai kaut kā izdzīvotu un audzinātu savu bērnu. Paldies viņai, ka pieņēma un atbalsta joprojām...»

Krasais pagrieziens - uz ārzemēm

Kad radās arvien vairāk iespēju doties prom no Latvijas, arī Elīnai tas likās lielākais glābiņš. Bija apnicis strādāt par mazu naudu gadījuma darbos zemnieku saimniecībās. ➔

Atmiņas no Latvijas ūdens plašumiem

Arī veselība streikoja, jo smagie darbi (zemes rakšana, maisu cilāšana, spaiņu nešana u.c.) to bija sadragājuši.

Brauca uz Rīgu, tikās ar bijušajiem draugiem, uzzināja, kas jādara, lai varētu tikt prom: «*Vispirms mēģināju oficiāli — caur darba kantori, bet tā firma izkrāpa 25 latus un neko nenokārtoja, teica — nedzirdīgos neviens negribot pieņemt, bet naudu arī neatdeva. Tad nolēmu braukt „ekskursijā» un palikt pastrādāt. Izvēlējos lētāko maršrutu — uz Vāciju. Braucu kopā ar dažiem puisiem, kas devās pirkt auto.»*

Elīna no ceļabiedriem šķīrās Berlīnē. Sirdī bija liels nemiers par mājās palikušo dēlu, kurš tikko sācis iet vietējā skolā, par vīramāti, vai viņa tiks ar visu galā, par to, kas sagaida svešā zemē.

«*Pati nezina, kur man radās tāda drosme — vienai doties svešatnē ar 23 markām kabatā. Negribu vairs atcerēties, cik grūti gāja, kad neēdusi nakšņoju parkā uz soliņa un mani trenkāja policisti. Tad nedzirdība pirmoreiz dzīvē man «palīdzēja» — redzēdami, ka nedzirdu un neko nesaprotu, mani aizveda uz patversmi, izsauca tulku no vietējās biedrības, iedeva arī naudu*

iztikai. Par laimi, mājās nesūtīja.»

«Dzīve pamazām nokārtojās...»

Jā, dzīve pamazām nokārtojusies, atzīst Elīna, bet tas prasījis vairākus gadus. Nu viņai ir pastāvīgs darbs mazā aptiekā (apkopj telpas un āra teritoriju, šķiro un komplektē piegādātos medikamentus).

Viņai ir draugs Marks, arī nedzirdīgs, un viņi šad tad apmeklē klubu nedzirdīgajiem. Tur gan nekas interesants nenotiek, dzerot alu un plāpājot par lietām un cilvēkiem, kas Elīnai sveši. No Latvijas nevienu nav gadījies satikt.

Marks strādā autoservisā un kā elektrospeciālists veic remontdarbus, kas saistīti ar auto elektriskajām iekārtām. Pelnā labi, divreiz vairāk nekā Elīna. Viņa secina:

«*Vācijā nedzirdīgajiem valsts palīdz daudz vairāk, sevišķi izglītības un darba nodrošināšanas ziņā.*

Ja es būtu jaunāka, noteikti iesaistītos kādā arodskolā un mācītos par arheoloģi. Man vienmēr patīcis rakt zemi, pētīt senas lietas, kaut ko meklēt un atrast...»

Elīna plāno nākotnē — pēc dažiem gadiem ņemt līdzi uz Vāciju arī dēlu,

«lai aug ģimenē un nav tādu pārdzīvotumu kā man bez vecākiem.» Pagaidām viņš vēl kopā ar vecmāmiņu: «*Lai kārtīgi iemācās latviešu valodu, pēc tam varēs apgūt citas — angļu, vācu. Vēl kādu laiku mums nāksies sazināties caur e—pastu. Datoru atvedu, internetu nokārtoju un visu Robim ierādīju.*

Viņš man apķērīgs zēns, žēl, ka man tik maz laika — būtu iemācījusi Robertam arī zīmju valodu, lai varam sarunāties pa tiešo...»

«Vai atgriezīšos Latvijā?»

Jaunā sieviete vairs nesaista savu tālāko dzīvi ar Latviju, drīzāk gan — varbūt braukšot ar Marku uz Angliju vai Ameriku. Tur esot vēl labāk nekā Vācijā:

«*Tur noteikti meklēšu dzīvesvietu un darbu tuvāk jūrai vai okeānam. Ūdeņu man pietrūkst visvairāk, jo Latvijā brīvo laiku vienmēr centos pavadīt pie ezera, upes vai jūras. Pašlaik tādu iespēju ļoti maz.*

Pārējais mani neuztrauc. Visur ir vienādi — ir jāstrādā, lai sevi nodrošinātu. Bet daudz un labi sakari un iespējas pārvietoties tagad ir tādas, ka attālumam no draugiem nav nekādas nozīmes...» ◆

Kultūras dzīve

Drāmas teātrim

60 gadi

Maruta Piterniece

Aizvadītā gada pašā nogalē — 30.decembrī kultūras centrs «Rītausma» pulcināja kopā savu pašdarbības aktieru saimi, lai svinīgos apstākļos un sirsnīgā gaisotnē atcerētos ceļu, ko nogājis dramatiskais kolektīvs savos daudzos pastāvēšanas gados.

Sanāca kopā visi — tie, kas joprojām darbojas uz skatuves un spodrina savu talantu uzvedumos, un tie, kuri skatuves gaitas jau beiguši, bet glabā skaistas atmiņas par teātra mākslai veltītiem gadiem.

Visi domās bija kopā ar nedzirdīgo teātra Māmuļu Elvīru Elksni un ar šīs mākslas izciliem pārstāvjiem no sava vidus, kuri jau aizgājuši mūžībā.

Lūk, fragmenti no savilņojošā pasākuma dvēseles, idejas autore un organizatore Rasma Kurēna uzrunas!

«Sešdesmit gadi mūsu Drāmas ansambli! Reizē ar šo jubileju šogad svētki nosvinēti arī mūsu teātra māmuļai ELVĪRAI ELKSNEI — 100 gadi!! Mums, ilggadīgajiem aktieriem, bija laime 40 gadus būt kopā ar viņu kā tuvu,

mīļu cilvēku līdz viņas aiziešanai pensijā. Viņu atceramies kā stingru, prasīgu, bet ar mīlestību apveltītu režisoru, nedzirdīgo teātra vēstures vācēju un glabātāju, tā tradīciju kopēju.

Šo mīlestību viņa centās ieaudzināt arī mums. Režisore izaudzināja daudzus aktierus, visus nav iespējams nosaukt, pieminēšu spožākās turpinājums 8.lpp

Atkal visi kopā uz «Rītausmas» skatuves

Drāmas ansamblim...

Sākums 7.lpp.

zvaigznes — Eleonora Stepaņuka, Paulis Pavlins, Dzintars Ozoliņš, Aleksandrs Celms, Leons Kovaļevskis, kā arī Drāmas ansambļa saimniece — Monika Rublovska. Viņi jau aizgājuši uz Aizsaules dārziem, bet viņu mirdzums staro mūsu atmiņās.

«Tie bija grūti pēckara gadi, kad dzima Drāmas ansamblis, bet tā aktieriem bija liela sirdsdegsme un mīlestība uz teātri — viņi pēc grūtas darba dienas nāca uz mēģinājumiem, veltot savu brīvo laiku mākslai. Varam lepoties, ka mūsu drāmas ansambļi ir viens no visvecākajiem pašdarbības kolektīviem Latvijā.

Mēs priecājamies atkal būt kopā un atsvaidzināt tēlus no dažādām lugām.

Mūsu ansambļa pūrā ielocīts neskaitāmi daudz lugu, skeču, viencēlienu, dažādu uzvedumu... Spoži nospēlēja un 10 gadus apceļojusi daudzas skatuves Raiņa luga «Pūt, vējiņi». Ar to viesojāmies pie nedzirdīgajiem Maskavā, Kijevā, Tbilisi, Ļeņingradā, Čelabinskā, Ļvovā, Kišinevā, Minskā, Kauņā, Sverdlovskā. Visur uzņemta atsaucīgi, ar aplausiem.

Katru gadu mēs esam braukuši pie savas režisores uz Ancīšiem atrādīt gada veikumu. Režisore dzīvo līdz mūsu priekiem un bēdām, uztraucas par ansambļa nākotni. Netālu no viņas mājām ir Kaļķu grava ar ūdeni no pazemes avotiem. Katru reizi ejam padzerties brīnumūdeni, lai tas dotu mums spēku nākošajam darba cēlienam. Šogad Ancīšu dārzā draiskojās «Mažā raganiņa».

Mazas ainiņas

Uzrunā bija iestarpinātas mazas ainiņas no 9 iestudējumiem, piemēram, «Viņa kļūda», «Atpūtas diena», «Miljons par smaidu», «Makss un Morics», «Pūt, vējiņi», «Figaro kāzas», «Uguns un nakts» u.c. Tajos piedalījās pašdarbības aktieri R.Kurēna, A.Steпаņuks, A.Gončarova, J.Depkovska, V.Cvetkova, J.Lukina, B.Lasmane, L.Cerepko, V.Kamare, A.Atrazsko, I.Ubarste, S.Strauja, M.Ševjakova, J.Veidemanis. Noslēgumā visu aktieru izpildījumā vērojām nemirstīgo teātra himnu «Aktiera mūžs». Tas bija saviļņojošs skats — spilgta masu aina, ko vienā mēģinājumā

aktieri bija sagatavojuši R.Kurēnas vadībā. Lūk, ko nozīmē talanti!

Par ilggadēju darbošanos drāmas kolektīvā ar LNS naudas balvu tika apbalvota R.Kurēna, A.Steпаņuks un A.Gončarova. Arī KC «Ritausma» saviem sezonā spēlējotiem aktieriem pasniedza naudas balvas, bet visiem bijušajiem, kuri piedalījās, mazas piemiņas veltes.

Pieminēti visi

Lielu darbu šajā pasākumā ieguldīja Rasma Kurēna, kura ap sevi sapulcēja daudzus vecos aktierus, lai parādītu epizodes no plaša lugu klāsta.

Ar lielu atbildības sajūtu, piesaistot J.Depkovsku, I.Ubarsti, J.Veidemani, V.Kraukli, tika noformēti fotostendi, albumu galdi, aktieru fotogrāfijas. Vienā tie, kuru piemiņai dega svecītes, jo viņu nav vairs mūsu vidū, otrā bijušie un daļa esošo aktieru. Žēl, ka netiek turpināts teātra māmuļas Elksnītes iesāktais darbs — ansambļa vēstures materiālu papildināšana.

Ļoti emocionāls moments bija, kad uz skatuves risinājās mobilā telefona saruna ar mīļo Elksnīti, tā radot iespaidu, ka viņa atrodas mūsu vidū.

Skumji, ka režisorei Dzintrai Kukšai visa gada garumā nepietika uzņēmības izdarīt kaut daļiņu no tā, ko veica Rasma. Ceru, ka darbs uzlabosies: ir jāturpina ansambļa vēstures materiālu vākšana un sakārtošana, aktieru noslogošana ar lomām darbam vismaz divās grupās. Jāveido jauni, saistoši iestudējumi par prieku skatītājiem un gandarījumu pašiem.

Pateicība

KC «Ritausma» vārdā ļoti

pateicos **Rasmāi Kurēnai**, kura sasauca lielo aktieru saimi, lai kaut gada pēdējās

dienās pasākums tomēr notiktu.

Teritoriālā	17.martā
Konference	21.aprīlī pl. 14
Plaviņās	
Madonas	10.februārī pl. 12
Plaviņu	17.februārī pl. 12
Konference	21.aprīlī pl. 10
Valmierā	
Teritoriālā	10.februārī pl. 13
Limbažu	24.februārī pl. 12
Cēsu	24.martā pl. 12

Uzmanību!

Grupu sapulces, kopsapulces un konferences notiek:

Daugavpilī

Teritoriālā	17.februārī pl. 14
MRU	14.martā pl. 17
Konference	22.aprīlī pl. 10

Rēzeknē

Preiļu	17. februārī
--------	--------------

Mīļi sveicam

Silti sveicieni visiem februārī dzimušajiem gaviļņiem: Pretī pavasarim — ar možu garu!

85

5. II STANISLAVS ŠEVELIS, Rīga

75

10. II NINA POLIKEVIČA, Rīga
15. II ZINAĪDA SPRINCE, Smiltene
27. II LINERTS DUGNESIS, Rīga

70

3. II MARIJA BARAŠKOVA, Rīga

65

8. II VASILIJS ČUNKURS, Rīga
14. II GENĀDIJS KRUGLOVS, Rīga
14. II VALENTĪNA SMONA, Rīga
24. II ERIKA SKABA, Rīga
24. II IVARS GRĪGS, Daugavpils
25. II VALIJA KAUPĀNE, Rīga

60

17. II DMITRIJS KĻUŠENKOVŠ, Rīga

55

15. II ALEKSEJS ISAKOVŠ, Rīga
15. II EDGARS PĻAVIŅŠ, Rīga
19. II AIVARS ZEMTAŪTIS, Rīga
28. II NINA GAMAJUNA, Rīga
JĀNIS MACKEVIČS, Rēzekne

50

7. II SILVIJA KĻAVIŅA, Rīga

Īpašie sveiceni

Redakcijas pastā ienākuši īpašie sveiceni no Anša Smona **TEKLAI** un **VITĀLIJAM PIVINIEM** Zelta kāzās, kā arī laimes un prieka vēlējumi **VALENTĪNAI SMONAI** dzīves jubilejā. Tos jubilāri plašākā veidā saņems nākamajā

Galvenā redaktore ILZE KOPMANE Darbmaiņā: INESE STONE

Parūpējies par tiem, ko mīll Padomā vismaz!
Dz.Brauns

Nākamais numurs 5. martā

Konference	19.maijā pl. 16
Smiltēnē	
Teritoriālā	10.februārī pl. 12
Alūksnes	24.februārī pl. 12
Gulbenes	28.martā pl. 9.30
Balvu	28.martā pl. 12
Jaunpiebalgas	31.martā pl. 10
Konference	19.maijā pl. 12
Kuldīgā	
Kopsapulce	28.aprīlī pl. 12
Liepājā	
Kopsapulce	29.aprīlī pl. 11
Ventspilī	
Kopsapulce	28.aprīlī pl. 16

Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts finansēts projekts «Mēs — sabiedrības daļa II»

Ziņu lapa Nr.6 «Iekļaujies, strādā!»

Iespēja

Ja vēlaties strādāt vai mainīt savu nodarbošanos un nevarat saņemties...

Pilnvērtīgs darbs uzņēmumā, kolektīvā, noteiktā darbavietā — tā reizē ir pašaplicināšanās un vitāla dzīves nepieciešamība. Taču, lai iegūtu tādu darbu, ir pašiem jāsaņem — jāiemācās iegūt un izmantot informāciju par savām iespējām izvēlēties nodarbošanos, konkrētu profesiju un darbavietu.

Citiem vārdiem — jāapzinās, ka cilvēki paši veido savu dzīvi (karjeru), paši sadala savas interešu sfēras starp darbu, ģimeni, brīvā laika nodarbēm, izglītību

utt. Ne velti šeit darbs minēts kā pirmais — tā rezultāti ietekmē visu pārējo. Tātad par darbu — kā, ar ko sākt?

Projektā «Mēs sabiedrības daļa II» ietvaros 2007.gadā notiks trīs semināri tieši par šo tēmu pēc speciālas nedzirdīgiem cilvēkiem — bezdarbniekiem sagatavotas programmas «Motivācija nodarbinātībai» (skat. *blakus sludinājumus*). Pieteikties var savās biedrībās un Rīgā, Elvīras ielā pie apmācību koordinātes L.Janševskas.

Iekļaujoties apmācībā, gūsiet

Ja vēlaties būt kopā

Cilvēks ir sabiedriska būtne, un viņa dabiskā tieksme — būt kopā ar citiem, dalīties savos pārdzīvojumos, rast pamudinājumu, smelties no citu dzīves pieredzes, iegūt pārliecību par savu rīcību un motivāciju tālākai darbībai.

Šobrīd klubos risinās daudz dažādu nodarbinātības tēmai veltītu pasākumu: radošās darbnīcas nodarbībās un ekskursijās uz uzņēmumiem veiksmīgi strādājošie nedzirdīgie sniedz savu pieredzi un mudina strādāt citus (piemēram, galdnieki, celtnieki, floristi, apavnieki, zemkopji, šuvējas, pavāri utt.).

Sevišķi atsaucīgi nedzirdīgie apmeklētāji uztver jaunāko informāciju par notikumiem pasaulē un Latvijā, izmaiņas sociālajā likumdošanā un nodarbinātībā. Ir daudz jautājumu, un tad visi kopīgi meklē atbildi šādās tikšanās reizēs koplasišanā, mutvārdu žurnālos u.c.

Tematiskos vakaros atzīmētas ievērojamās dienas un

daudz vērtīgu zināšanu savas pašcieņas vairošanā, savu spēju un iespēju apzināšanā, darba meklēšanā, profesijas izvēlē, karjeras veidošanā. Būs iespēja tuvāk iepazīties ar darba likumdošanu, apgūt datorzinības pamatus un komunikācijas prasmes saziņai ar dzirdīgo pasauli.

Labās pieredzes apmaiņas nodarbībās no citiem uzņēmīgiem nedzirdīgiem cilvēkiem uzzināsi par viņu darba ceļu līdz sava biznesa, firmas izveidošanai un kontaktēšanās veidiem ar dzirdīgiem cilvēkiem.

Semināra mērķis — palīdzēt katram dalībniekam tikt skaidrībā par savu tālāko darbības programmu un konkrētu rīcību savas nodarbinātības problēmas risinājumā.

Gaidīts ikviens, kam ir vēlšanās spert jaunu soli savā labā. Esiet drosmīgi! ♦

svētki, tagad top uzdevumi LNS pašdarbības festivālam, koptas tradīcijas un pārsūktas vēstures lappuses.

Visi laipni aicināti apmeklēt pasākumus, izvēloties sirdij un prātam tīkamākos. ♦

Attēlā: Rēzeknieši sapulcējušies uz jaunāko ziņu apskatu.

Darba vara lielu dara

Darbs tev ņēma,
Darbs tev deva.

Vajag čaklu roku, kāju,
Vajag gudra padomiņa.

Uz semināriem šogad aicināti:

☛ **Biedrību līderi** — Jūrmalā, SIC, 26.februārī — 3.martā.

☛ **Bezdarbnieki** (nodarbības latviešu valodā) — Jēkabpīlī, Agrokoledžā, 2. — 13.jūlijā.

☛ **Bezdarbnieki** (nodarbības krievu valodā) — Jūrmalā, SIC, 7. — 18.maijā.

Uz latviešu lietišķās valodas konsultācijām varat ierasties savās biedrībās **Ventspīlī** (C. pl. 16 — 18), **Liepājā** (O. un C. pl. 17 — 18), **Valmierā** (C. pl. 16 — 18), **Rēzeknē** un **Daugavpīlī**. Tuvākas ziņas: Lilita Janševska, tel 7471575, e-pasts: zvc@lns.lv un savās reģiona biedrībās.

Vēl var pieteikties

Latvijas Nedzirdīgo savienība projekta «Darbs kļūsumā» ietvaros izsludina amatu konkursu uz 2 vakantām amatu vietām:

☛ **finanšu konsultants**

☛ **uzņēmējdarbības konsultants**

Darba periods: 2007.gada marts — septembris (vidēji 10 st. /mēn.)

CV un PIETEIKUMA VĒSTULI lūdzam iesniegt personīgi līdz 15. februārim pl.10 Latvijas Nedzirdīgo savienībā — Rīgā, Elvīras ielā 19

Papildus informāciju var saņemt pie Zigmāra Ungura, e-pastu: viesis2004@inbox.lv un LNS paziņojumu stendā Elvīras 19.

Noderīgas ziņas

Lai varētu atgriezties darbā

Rīgas Dome pieņēmusi saistošus noteikumus, kas paredz ik mēnesi izmaksāt pabalstus vecākiem, kuru bērni nav tikuši bērnudārzos.

Turpmāk par katru bērnu vecumā no pusotra līdz četriem gadiem, kurš vismaz gadu iepriekš būs pieteikts rindā uz bērnudārzu un iesniegumā norādītā gadā, uzsākot jaunu mācību gadu, ar vietu bērnudārzā netiks nodrošināts, vienam no vecākiem mēnesī tiks izmaksāts 50 latu liels pabalsts. Bērna un vismaz viena vecāka deklarētajai dzīvesvietai jābūt Rīgas administratīvajā teritorijā.

Izmaksājot šo pabalstu, pašvaldība atbalsta tos vecākus, kas algo auklītes mazuļiem, lai varētu atgriezties darba tirgū.

Dokumentus pabalsta saņemšanai var iesniegt RD Izglītības, jaunatnes un sporta departamentā, iepriekš piesakoties pa tālruni 7026816.

○○○

Pēc LM iesniegtā ierosinājuma valdībā tiek virzīts un konceptuāli jau apstiprināts lēmums, ka no 1.marta bērna kopšanas pabalsts vienam no vecākiem, kurš kopj bērnu, tiks izmaksāts pilnā apmērā arī tad, ja viņš strādā.

Līdz šim strādājošai mātei vai tēvam to izmaksāja 50% apmērā. Pabalsta maksimālais aprēķinātais apmērs atbilst vecāku vidējai darba algai (pēc nodokļu nomaksas), bet ne vairāk kā 392Ls un ne mazāk kā 56Ls mēnesī.

○○○

Vairākos LNS projektos jums ir iespējas papildināt savas zināšanas un motivāciju uzsākt aktīvu darba dzīvi – pie darba devējiem vai savā biznesā.

Sekojiēt šajā laikrakstā un internetā LNS mājaslapā ievietotiem paziņojumiem par aktivitātēm projektos «Mēs – sabiedrības daļa II», «Darbs klusumā», I=I+I (Integrācija ir informācija plus izglītšana) u.c.

○○○

Labklājības ministrija izstrādājusi grozījumus Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā.

Turpmāk Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA), sadar-

bojoties ar pašvaldību sociālajiem dienestiem un narkoloģijas speciālistiem, organizēs atsevišķus aktīvos nodarbinātības pasākumus arī tiem bezdarbniekiem, kuriem izveidojusies atkarība no alkohola, narkotiskajām, toksiskajām vai citām apreibinošajām vielām. Līdz šim atsevišķi pasākumi tika organizēti tādām bezdarbnieku grupām kā, piemēram, cilvēkiem ar invaliditāti, jauniešiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem, pirmspensijas vecuma bezdarbniekiem u.c.

○○○

Tāpat NVA, sākot ar 2008. gada 1. janvāri, piedāvās apmācīt uzņēmumu darbiniekus, nodrošinot šo cilvēku kvalifikācijas celšanu, pārkvalifikāciju un tālākizglītību. Tādējādi tiks uzturēta viņu konkurētspēja darba tirgū, kā arī mazināts bezdarba iestāšanās risks.

○○○

Lai atvieglotu bezdarbnieku un darba meklētāju iespējas saņemt NVA piedāvātos pakalpojumus, piemēram, reģistrēties bezdarbnieka statusa iegūšanai, vairs nebūs jāuzrāda dokumenti, kas satur citas valsts iestādes rīcībā esošu informāciju, piemēram, izziņu par deklarēto dzīvesvietu. NVA pati varēs pieprasīt un bez maksas saņemt darbam nepieciešamo informāciju no dažādām iestādēm.

Apmeklējiet pasākumus

reģionu klubos 2007.gada februārī

Valmierā

1., 8., 15., 22. II pl. 16 Jaunāko ziņu apskati
10. II pl. 14 Mutvārdu žurnāls «No A līdz Z»
10. II pl. 15 Radošā darbnīca «Dari, tu vari»
17. II pl. 19 Tematiskais pasākums «Kopībā — spēks»
21. II pl. 14 Ekskursija uz uzņēmumu

Plaviņās

10. II pl. 12; 17. II un 22. II pl. 10; 28. II pl. 11 Jaunumi Latvijā un pasaulē
17. II pl. 12 Tematiskais pasākums «Kopus spēks»

Liepājā

8., 15., 22., 27. II pl. 15 Jaunāko ziņu apskats: «Apkārt pasaulei»
18. II pl. 15 Tematika pēcpusdiena «Kopībā spēks»
16. II pl. 15 Radošā darbnīca «Dari, tu vari»

Daugavpilī

1., 6., 13., 20. II pl. 13 Jaunumi preses slejās
17. II pl. 16 Biedru saiets «Kopā esam spēks»

Kuldīgā

6., 13., 20., 27. II pl. 12 Preses ziņu koplasīšana
9. II pl. 12 Mutvārdu žurnāls «No A līdz Z»
24. II pl. 11 Tematiskais saiets «Kopībā — spēks»

Rēzekne

6., 13., 20., 27. II pl. 13 Apskats «Pēdējās ziņas»
7. II pl. 16 Mutvārdu žurnāls
14. II pl. 16 Radošā darbnīca «Dari, tu vari»
21. II pl. 16 Tematika norise «Kopā»

Šis materiāls veidots ar ES ESF un LV finansiālu atbalstu, projektu administrē Sabiedrības integrācijas fonds. Par tā saturu atbild Latvijas Nedzirdīgo savienība. Eiropas Kopiena un Latvijas valsts nav atbildīga par tā saturu un iespējamo izmantošanu.

Izdevumu sagatavoja laikraksts «Kopsoli»

Ārkārtas situācijās varēs izmantot vienoto tālruņa numuru 112

LNS Komunikācijas centrs sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu uzsācis darbu pie risinājumu veidošanas, lai nodrošinātu nedzirdīgajiem iespēju ārkārtas situācijās izmantot vienoto ārkārtējo dienestu izsaukuma tālruņa numuru 112 un nodrošinātu nedzirdīgo apziņošanu ārkārtas situācijās, izmantojot ziņas (sms).

Izmantojot numuru 112 būs

iespējams kontaktēties ar ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, ātrās palīdzības dienesta mediķiem un gāzes avārijas dienestu.

Pirmais solis šī risinājuma izveidē ir datu bāzes izveide, tāpēc lūdzam nedzirdīgos, kuri vēlas izmantot šo iespēju, līdz 25.februārim LNS Komunikācijas centrā vai LNS reģionālajās biedrībās iesniegt sekojošu informāciju:

☞ vārds, uzvārds

☞ dzimšanas datums un gads

☞ faktiskās dzīvesvietas adrese

☞ saziņas valoda (latviešu vai krievu)

☞ mobilā telefona numurs vai

☞ parastā telefona numurs un dzirdīgās kontaktpersonas vārds un uzvārds.

Piezīme. Ja jums nav mobilā telefona, tad varat norādīt arī parastā telefona numuru, tas var būt mājas vai arī kaimiņu telefona numurs, ja kaimiņi piekrīt to ievietot datu bāzē.

Pēc saziņāšanās un apziņošanas sistēmas izveides notiks arī nedzirdīgo apmācība šo iespēju izmantošanā.